

Студијски програм: Студије рода
Назив предмета: Феминистичка методологија и епистемологија
Наставник/наставници: доц. др Лончаревић Катарина
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета: Курс поставља теоријски оквир за упознавање са основама методолошких и епистемолошких поставки у феминистичким теоријама и студијама рода, и разматра основне стратегије и приступе квалитативних и квантитативних метода истраживања. На курсу се разматрају основне категорије и појмови у процесу са/знања у оквирима феминистичких епистемологија, појам и значај искуства у савременим теоријама рода, проблеми маргинализације и епистемичке привилегије, као и савремене политике истраживања и етички проблеми који из њих проистичу у историјском, глобалном и локалном контексту. Циљеви курса су упознавање студената/студенткиња са основним методолошким и епистемолошким поставкама и проблемима истраживања у феминистичким теоријама и студијама рода, основним категоријама са/знања у феминистичким епистемологијама и основним техникама/инструментима квалитативних и квантитативних истраживања у студијама рода, као и њихова примена у пракси.
Исход предмета: Студенти/студенткиње стичу основна теоријска знања из феминистичких приступа у методологији и епистемологији, како да примењују основне методе и инструменте квалитативних и квантитативних истраживања у оквиру студија рода, и да развијају способност да користе и критички анализирају стручну литературу, прикупљају, систематизују, адекватно тумаче и представљају податке и резултате сопствених истраживања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Да ли постоји феминистичка наука и феминистичка методологија?; Основе, стратегије и методе квалитативних и квантитативних истраживања у Студијама рода; Значај искуства у Студијама рода; Нарације и орална историја; Студије случаја и акциона истраживања у Студијама рода; Феминистичка критичка анализа текста; Феминистичка етнографија; Политике истраживања и етички проблеми у Студијама рода; Увод у феминистичку епистемологију: основни појмови и правци у феминистичким епистемологијама; Феминистичке <i>standpoint</i> теорије; Проблеми маргине и епистемичке привилегије; Ситуирана знања и феминистичка објективност и наука; Постколонијални феминизам: критички приступи феминистичкој производњи знања; Постмодерни феминизам: питања граница феминистичких епистемологија. <i>Практична настава:</i> Анализа текстова, самостални истраживачки рад, презентације истраживања
Литература <i>Обавезна:</i> Милојевић, Ивана, „Феминистичка епистемологија и методологија” (У <i>Увод у родне теорије</i>, ур. Ивана Милојевић и Слободанка Марков, Нови Сад: Медитерран Паблишинг, 2011, стр. 39–51); Acker, Joan, Kate Barry, and Joana Esseveld, „Objectivity and Truth – Problems in Doing Feminist Research” (<i>Women's Studies International Forum</i> 1983, 6(4): 423–435); Reinharz, Shulamit, <i>Feminist Methods in Social Research</i> (New York, Oxford: Oxford University Press, 1992, pp. 46–109, 126–145, 164–197); Harding, Sandra, „Introduction: Is there a Feminist Method?” (In <i>Feminism and Methodology: Social Science Issues</i>, edited by Sandra Harding, Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press, 1988, pp. 1–14); Ramazanoglu, Caroline, and Janet Holland, <i>Feminist Methodology: Challenges and Choices</i> (London: Sage Publications, 2002, pp. 1–59); Skeggs, Beverly, „Feminist Ethnography” (In <i>Handbook of Ethnography</i>, eds. Paul Anthony Atkinson et al., London: SAGE Publications, 2007, pp. 426–442); Lloyd, Genevieve, „The 'Maleness' of Reason” (In <i>Epistemology: The Big Questions</i>, edited by Linda Martin Alcoff, Oxford: Blackwell Publishers, 1998, pp. 387–391); Лончаревић, Катарина, „Феминистичка епистемологија: настанак, развој и кључни проблеми” (<i>Годишњак ФПН</i> 2012, 6/7: 41–59); Hartsock, Nancy C., „The Feminist Standpoint: Developing the Ground for a Specifically Feminist Historical Materialism” (In <i>Discovering Reality</i>, edited by Sandra Harding and Merrill Hintikka, New York, Boston, Dordrecht, London, Moscow: Kluwer Academic Publishers, 1983, pp. 283–310);

Collins, Patricia Hill, „Black Feminist Epistemology” (In *Black Feminist Thought* (second edition), New York and London: Routledge, 2000, pp. 251–271); hooks, bell, „Choosing the Margine as a Space of Radical Openness” (In *Gender, Space, Architecture*, edited by Jane Rendell, Barbara Penner, Ianin Borden, 203–209. London and New York: Routledge, 2000, pp. 203–209); Лорд, Одри, „Господарев алат никад неће срушити господареву кућу” (У *Сестра аутсајдерка*, Београд: Феминистичка 94, 2002, стр. 138–143); Haraway, Donna, „Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of the Partial Perspective” (*Feminist Studies* 1988, 14(3): 575–599); Bar On, Bat-Ami, „Marginality and Epistemic Privilege” (In *Feminist Epistemologies*, edited by Linda Alcoff and Elizabeth Potter, New York and London: Routledge, 1993, pp. 83–100); Narayan, Uma, „The Project of Feminist Epistemology: Perspectives from a Nonwestern Feminis” (In *Gender/Body/Knowledge: Feminist Reconstructions of Being and Knowing*, edited by Alison M. Jaggar and Susan R. Bordo, New Brunswick and London: Rutgers University Press, 1989, pp. 256–269; Lugones, Maria, and Elizabeth Spelman, „Have We Got a Theory for You! Feminist Theory, Cultural Imperialism, and the Demand for ‘The Woman's Voice’?” (*Women's Studies International Forum* 1983, 6: 573–581); Флекс, Џејн, „Крај невиности” (У *Феминисткиње теоретизују политичко*, ур. Џудит Батлер и Џоан Скот, Београд: Центар за женске студије, 2006, стр. 467–485).

Допунска: Harding, Sandra, *The Science Question in Feminism* (New York: Cornell University Press, 1986); Harding, Sandra, *Whose Science? Whose Knowledge? Thinking from Women's Lives*, New York: Cornell University Press, 1991; Lykke, Nina, *Feminist Studies: A Guide to Intersectional Theory, Methodology and Writing* (New York: Routledge, 2010); Alcoff, Linda, and Elizabeth Potter, eds., *Feminist Epistemologies* (London and New York: Routledge, 1993); Medina, José, *The Epistemology of Resistance: Gender and Racial Oppression, Epistemic Injustice, and Resistant Imaginations* (New York: Oxford University Press, 2013); Nicholson, Linda, ed., *Feminism/Postmodernism* (New York and London: Routledge, 1990); Tanesini, Alessandra, *An Introduction to Feminist Epistemologies* (Oxford: Blackwell, 1999).

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15+15	
Методе извођења наставе:			
предавања, вежбе, семинари, самостални истраживачки рад, презентације, анализа текста			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и			
семинар-и	20		